

***PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
WRAZ Z UZASADNIENIEM DO PROJEKTU
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU WARSZAWSKIEGO
ZACHODNIEGO DO 2024 R.
Z PERSPEKTYWĄ DO 2028 R.”***

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA.....	3
2. CEL OPRACOWANIA I UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU	3
3. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
4. OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ.....	5
5. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI.....	6
6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE.....	6
7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU.....	6

1. PODSTAWA PRAWNA

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego do 2024 r. z perspektywą do 2028 r.” (zwanego dalej POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego) wynika bezpośrednio z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) zwanej dalej *ustawą ooś*.

W ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego do 2024 r. z perspektywą do 2028 r.” (zwana dalej Prognozą oddziaływania POŚ) zgodnie z art. 53 ust. 1 *ustawy ooś*. Zawartość i stopień szczegółowości dokumentu został ustalony z organami, o których mowa w art. 57 i 58 *ustawy ooś* tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOŚ-III.411.279.2021.JD z dnia 8 września 2021 r.) i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (pismo znak: ZS.7040.370.2021.PK z dnia 31 sierpnia 2021 r.).

Zgodnie z art. 55 ust. 3 *ustawy ooś* do przyjętego POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 *ustawy ooś*;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Ponadto w związku z tym, że procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odbywa się z udziałem społeczeństwa (art. 54 ust. 2 *ustawy ooś*), organ opracowujący projekt dokumentu zgodnie z art. 42 pkt. 2 *ustawy ooś* dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. CEL OPRACOWANIA I UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego jest realizacja przez powiat polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego stanowić będzie podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu powiatowym. Jest również wypełnieniem obowiązku powiatu w zakresie sporządzania dokumentów strategicznych i programowych. Pozwoli również władzom powiatu na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Głównym celem strategicznym POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego powiatu oraz utrzymanie dobrego stanu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji dotychczasowych działań w zakresie ochrony środowiska, a także przedstawienie kierunków dalszych działań na kolejne lata. Zawarte w dokumencie rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, gospodarowania środowiskiem i jego zasobami przyrodniczymi.

Przyjęcie POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego umożliwi uporządkowanie kierunków rozwoju i zdefiniowanie konkretnych działań w zakresie ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej. Dokument przedstawia system zrównoważonego zarządzania środowiskiem i jego ochroną oraz wizję poprawy stanu środowiska wraz z wdrażaniem zaplanowanych działań. Jest on także ważnym źródłem informacji na temat środowiska, narzędziem kontroli zrównoważonego rozwoju powiatu i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu zarządzania środowiskiem w przyszłości. Właściwy system zarządzania środowiskiem musi opierać się na zasadach ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Przyjęte w POŚ rozwiązania uwzględniają w pierwszej kolejności działania prowadzące do poprawy stanu środowiska, w tym jakości powietrza i stanu wód, racjonalizacji gospodarki odpadami i wodno-ściekowej, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, ograniczenia presji na środowisko i ludność hałasem i pól elektromagnetycznych, a także przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich oraz zapobiegania skutkom poważnych awarii i zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców.

POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego zawiera:

- 1) punkty spójne z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla;
- 2) charakterystykę ogólną powiatu;
- 3) ocenę stanu środowiska na terenie powiatu z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami;
- 4) cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska i przeprowadzonej analizy SWOT dla każdego obszaru interwencji;
- 5) harmonogram rzeczowo-finansowy zadań;
- 6) omówienie systemu realizacji POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego w zakresie zarządzania, monitorowania i finansowania zadań.

Prognoza oddziaływania POŚ opisuje potencjalny wpływ planowanych zadań na środowisko. Dokument opisuje wpływ zadań własnych i monitorowanych, w tym zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, na środowisko powiatu i tereny podlegające ochronie prawnej (w tym obszary Natura 2000) oraz korytarze ekologiczne. Wskazuje zasięg i charakter ewentualnych zmian w środowisku oraz zagrożenia związane z realizacją zadań, a także działania mające na celu zapobieganie, minimalizację i kompensację negatywnych oddziaływań. Opracowywanie Prognozy oddziaływania POŚ przebiegało wieloetapowo i obejmowało:

- ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem, zawierającą analizę jego jakości, walorów i zasobów;
- zdefiniowanie problemów w zakresie ochrony środowiska w każdym z obszarów interwencji;
- ocenę potencjalnego oddziaływania i wpływu zadań wyznaczonych w POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi;
- opracowanie propozycji minimalizacji negatywnych skutków realizacji ustaleń dokumentu w obszarach, w których zidentyfikowano możliwe negatywne oddziaływania;
- opracowanie systemu monitorowania środowiskowych skutków realizacji celów i zadań.

Opracowując POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz Prognozę oddziaływania POŚ zastosowano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii środowiskowych. Ocenę stanu środowiska przyrodniczego oraz analizę jakości jego poszczególnych elementów sporządzono przy wykorzystaniu dostępnych danych na temat obszaru powiatu tj. państwowego monitoringu środowiska, informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, w tym wszystkich gmin należących do Powiatu Warszawskiego Zachodniego, danych statystyki publicznej oraz studium literatury. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na środowisko opracowano wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Według oceny wpływu projektu POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego zawartej w Prognozie oddziaływania POŚ, nie przewiduje się wystąpienia długotrwałych, negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi, w związku z tym nie wyznaczono rozwiązań alternatywnych. Ze wstępnych ustaleń Prognozy oddziaływania POŚ wynika, że większość wyznaczonych w POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego działań będzie miała długoterminowy charakter pozytywny. Założeniem POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego było wyznaczenie celów oraz wskazanie kierunków interwencji i zadań, tak, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy środowiskowe wprowadzając odpowiednie środki zaradcze i naprawcze.

3. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje potencjalne zagrożenia wynikające z realizacji wyznaczonych w POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego zadań i kierunków w ramach poszczególnych obszarów interwencji. Prognoza jednocześnie wskazuje działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie do minimum oraz kompensację przyrodniczą skutków realizacji tych zadań. Zastosowanie się do ustaleń wskazanych w Prognozie oddziaływania POŚ, które wynikają z odrębnych regulacji prawnych, pozwoli na właściwą ochronę środowiska i krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi przed potencjalnym oddziaływaniem wynikającym z realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.

Zaproponowane zadania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., i wymagają indywidualnego podejścia do konkretnego zadania na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od ich lokalizacji, zakresu prac, przebiegu, ale również od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego też przed przystąpieniem do konkretnych działań należy rozważyć różne warianty prowadzenia prac i dokonać wyboru takiego, który nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko lub jego negatywne oddziaływanie będzie krótkotrwałe i minimalne.

4. OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ

Zgodnie z art. 54 ust. 1 *ustawy ooś* projekt POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego wraz z Prognozą oddziaływania POŚ został przekazany do opiniowania przez organy, o których mowa w art. 57 i 58 *ustawy ooś*. Organy: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOŚ-III.410.790.2021.JD z dnia 2 grudnia 2021 r.) oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie (pismo znak: ZS.7040.420.2021 KB z dnia 3 listopada 2021 r.) wydały opinie pozytywne.

5. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Zgodnie z art. 54 ust. 2 *ustawy ooś* w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko został zapewniony udział społeczeństwa. Informację o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych oraz wyłożeniu dokumentów do publicznego wglądu podano do wiadomości poprzez obwieszczenie na Biuletynie Informacji Publicznej oraz w prasie lokalnej. Konsultacje społeczne dokumentów trwały 21 dni do dnia 27 października 2021r.

W ramach przeprowadzonych konsultacji do projektu POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego wraz z Prognozą oddziaływania POŚ nie wpłynęły uwagi.

6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Prognoza wskazuje, że w wyniku realizacji zapisów projektu POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Realizacja celów zawartych w POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz wdrożone działania powinny podlegać monitoringowi. Wynika on z konieczności oceny wpływu podejmowanych działań na środowisko, wśród których występują przedsięwzięcia mogące znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, oraz zgodności ich prowadzenia z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Celem monitoringu jest ponadto określenie postępu realizacji zdefiniowanych zadań i ewentualne zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Jest również narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem.

Monitoring polega na zbieraniu i analizowaniu dostępnych danych o środowisku oraz zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający określenie efektów wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska. Jego sprawne prowadzenie wymaga także okresowej wymiany informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

Monitorowanie wdrażania postanowień POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych, do których należą:

- 1) ocena stopnia wykonania zadań (w tym ocena efektywności wykonywania zadań);
- 2) ocena skutków środowiskowych wdrażanych działań;

- 3) ocena wpływu podjętych działań na rozwiązanie lub minimalizację zidentyfikowanych problemów w zakresie stanu środowiska;
- 4) ocena rozbieżności pomiędzy założonymi celami, kierunkami i zadaniami, a ich wykonaniem (ocena przyczynowo-skutkowa).

W celu prawidłowego nadzoru nad realizacją opracowanego POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego wyznaczono wskaźniki monitorowania, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji planowanych zadań. Dla każdego z wyznaczonych wskaźników określono wartość bazową i docelową, która będzie podstawą do oceny postępu realizacji celów i zadań POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz narzędziem niezbędnym do opracowania raportów oraz przyszłych aktualizacji dokumentu. Przy ustalaniu wskaźników monitorowania wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania środowiskowe wynikające ze stanu środowiska na terenie powiatu oraz wyznaczone cele i kierunki interwencji, a także dostępność danych ilościowych i jakościowych.

Jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji zadań wyznaczonych w POŚ dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 1070) stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska. Monitoring, powinien być prowadzony w sposób cykliczny. Uzyskane w ten sposób informacje zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy o oś* podlegają udostępnianiu. Ponadto informacje te są uwzględniane w raportach o stanie środowiska w Polsce opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska nie rzadziej niż raz na 4 lata. Raporty te zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 3b *ustawy o oś* udostępniane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

Oprócz monitoringu państwowego, jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjną - instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.